

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/293/2014
Identifikačné číslo spisu:	5112232633
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5112232633.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Prima banky Slovenska, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bárdošova 2/A, v mene a na účet ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Alžbeta Fuchsová, proti odporcovi D.E., bývajúcemu v D. o zaplatenie 1 908, 07 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 377/2012, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. februára 2014 sp. zn. 10 Co 388/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom z 30. apríla 2013 č. k. 14 C 377/2012-66 návrh (na zaplatenie 1 908, 07 € spolu s príslušenstvom titulom prečerpania sumy na osobnom účte) zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Mal preukázané, že účastníci 8. júla 2005 uzavreli zmluvu o bežnom účte nazvanú zmluvou o dôchodcovskom osobnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Na základe žiadosti odporcu z 12. apríla 2006 na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služby povolené prečerpanie na danom osobnom účte A. konto plus v spojení s návrhom na zriadenie prehodnotenia debetného limitu došlo k modifikácii zmluvy v zmysle § 710 Občianskeho zákonníka. Keďže ide o spotrebiteľa na právne vzťahy medzi účastníkmi konania sa vzťahuje aj zákon č. 258/2001 Z. z. Pokiaľ zmluva musí byť vyhotovená v písomnej forme, musia byť všetky podstatné náležitosti v zmluve uvedené a možno ju meniť alebo dopĺňať len písomnou formou. Súd zistil, že výška úveru bola stanovená na základe návrhu z 12. apríla 2006 a žiadosti odporcu zo 7. augusta 2008 vo výške 90 000 Sk (2 987, 45 €). Navrhovateľkou bola výška úverového rámca upravovaná návrhom na zmluvu podmienok úveru zo 7. januára 2011 na výšku 2 500 € (so zvýšením zo sumy 2 000 € bez predloženia dohody) a následne návrhom z 10. januára 2011 na stanovenie limitu 840 € bez toho, aby odporca o takýto úkon požiadal, resp. podpísal žiadosť a pod., súd teda nezistil, že by došlo k platnej zmene zmluvy o bežnom účte so stanovením sumy, do ktorej sa banka zaväzuje vykonať do určitej sumy príkazy na platby, aj keď dlžník na to nemá potrebné peňažné prostriedky na účte. Z toho vyplýva, že posledná preukázaná zmena úveru bola vo výške 90 000 Sk (2

987, 45 €). Preto sa ani odporca nemohol ako dlžník dostať do nepovoleného prečerpania zostatkom 1 483, 68 €, prípadne s príslušenstvom vo výške 1 908, 07 €, ktorého výška v konaní nebola riadne preukázaná. Tým nevzniklo navrhovateľke ani ňou tvrdené právo od predmetnej zmluvy odstúpiť a požadovať splatenie úveru. Súd poukázal na to, že ak si banka uplatňuje nároky voči spotrebiteľovi, je povinná návrh riadne odôvodniť, vyjadriť sa k splneniu podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (navyše ak je zastúpená advokátom), pretože má postavenie ako každý iný účastník konania so všetkými právami a povinnosťami a nie je dôvod, aby súd vyhľadával nároky v listinných dôkazoch. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 20. februára 2014 sp. zn. 10 Co 388/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolanie navrhovateľky vyhodnotil za nedôvodné. Uviedol, že okresný súd riadne zistil skutkový stav, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, ktoré vyhodnotil v súlade s § 132 O.s.p. a z ktorého vyvodil aj správny právny záver. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa vyjadril jasne, výstižne k podstatným skutkovým a právnym otázkam. Pri právnom posúdení veci správne aplikoval aj súvisiace ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale aj zákona č. 258/2001 Z. z. vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. Dodal, že daná vec je sporovým konaním, v ktorom neplatí vyšetrovacía zásada, ale vyznačuje sa procesnou aktivitou sporových strán. Navrhovateľka na preukázanie tvrdených skutočností predkladala listiny, z ktorých ale nevyplývalo, že by mala nárok na ňou uplatňované peňažné plnenie voči odporcovi. Je nepochybné, že právny vzťah s odporcom vznikol na základe písomnej zmluvy, ktorá mohla byť zmenená len dvojstranným písomným súhlasom zmluvných strán. Navrhovateľka ale v konaní nepreukázala, že by s odporcom uzavrela písomnú zmluvu o zmene zmluvných podmienok, v ktorej by bola deklarovaná vôľa znížiť povolené prečerpanie debetného zostatku na sumu 840 €. Preto správne prvostupňový súd konštatoval, že navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce ňou uplatnený nárok. Z toho dôvodu aj správny záver, že navrhovateľka nemala právo odstúpiť od predmetnej zmluvy t. j. preto, že by sa odporca dostal do prečerpania povoleného debetného zostatku. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka. Navrhla, aby ho dovolací súd, spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že rozhodnutie krajského súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom v ďalšom texte dovolania podrobne rozviedla dôvody nesprávnych právnych záverov krajského súdu. Mala za to, že v prejednávanej veci zamietnutím návrhu súd porušil uvedené princípy, čím porušil jej právo na súdnu ochranu, garantovanú čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na záver poukázala na znenie § 243b ods. 2 a 3 O.s.p.

Odporca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) za splnenia podmienky vyplývajúcej z § 241 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa §

238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním navrhovateľky nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie navrhovateľky nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/až e/ a g/ O.s.p. navrhovateľka nenamietala a ich existenciu po preskúmaní spisu nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zamerlal na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené t. j., že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe - rozhodnutí odvolacieho súdu.

Z koncipovania obsahu dovolania možno vyvodiť, že aj keď prípustnosť dovolania navrhovateľka vyvodzovala z vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v podstate namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne

závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f / O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov vo vzťahu k námietkam navrhovateľky z hľadiska správnosti ich právnych záverov.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania navrhovateľky nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustný, odmietol.

Pokiaľ navrhovateľka v dovolaní citovala ustanovenia § 243b ods. 2, 3 O.s.p. (okrem ostatných odsekov § 243 b O.s.p. upravujú formu a spôsob rozhodnutia dovolacieho súdu) vzhľadom na neprípustnosť a nedôvodnosť dovolania v danej veci ich aplikácia neprichádza do úvahy.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.